

NOTAT

**Miljø- og
Fødevareministeriet**
Departementet

Kemikalier
J.nr. 2019-22019
Ref. CBREI/Louise
Cifuentes/LAHAL
Den 6. oktober 2020

Notat om lovforslag til ændringer af kemikalieloven, miljøbeskyttelsesloven og gødningsloven

Lovforslaget supplerer de dele af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/1020 af 20. juni 2019 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse og om ændring af direktiv 2004/42/EF og forordning (EF) nr. 765/2008 og (EU) nr. 305/2011 (herefter markedsovervågningsforordningen), hvor det i forordningen pålægges den enkelte medlemsstat at fastsætte regler for markedsovervågningsmyndighedens beføjelser og forpligtigelser, for så vidt angår produkter omfattet af EU-retsakter opført på forordningens bilag 1.

Hvor dette lovforslag supplerer markedsovervågningsforordningen, er der i væsentlig grad skelet til lov nr. 799 af 9. juni 2020 om produkter og markedsovervågning, som supplerer markedsovervågningsforordningen på Erhvervsministeriets område. Eksempelvis er ordningen for blokering af hjemmesider i dette lovforslag ensartet med ordningen i lov nr. 799 af 9. juni 2020 om produkter og markedsovervågning.

Endvidere indeholder lovforslaget forslag til indførelse af en række yderligere beføjelser i kemikalieloven, som ligeledes har til hensigt at styrke tilsyn med og overholdelse af regler inden for lovens område.

Der tages forbehold for, at der kan ske lovtekniske ændringer i lovforslaget løbende, da det er under udarbejdelse.

Baggrund for lovforslaget

Markedsovervågningsforordningen

Markedsovervågningsforordningen er blevet revideret og bygger videre på principperne i forordning 765/2008/EF, hvorefter formålet fortsat er, at produkter, der er omfattet af varernes frie bevægelighed inden for EU, opfylder krav om et højt beskyttelsesniveau for samfundsinteresser som bl.a. sundhed, sikkerhed og forbrugerbeskyttelse. Markedsovervågningsforordningen sigter således mod at forhindre, at produkter bringes i omsætning på EU-markedet, hvis de ikke overholder de gældende regler, er farlige for brugerne og kan forvride konkurrencen i forhold til de erhvervsdrivende, der sælger lovlige produkter. På den måde styrkes det indre marked for varer.

Markedsovervågningsforordningen fastsætter reglerne om markedsovervågning og produktoverensstemmelse på EU-niveau for de produkter, som er nærmere afgrænset i bilag 1 til markedsovervågningsforordningen. Markedsovervågningsforordningen gælder for 70 direktiver og forordninger og ensarter dele af forpligtelserne og kontrolbeføjelserne. Af forordningens bilag 1 fremgår en lang række af harmoniserede EU-retsakter, som fastsætter nærmere krav til de enkelte produktområder.

For Miljø- og Fødevareministeriets ressort drejer det sig om EU-retsakter, der er implementeret i eller i medfør af regler fastsat med hjemmel i kemikalieloven, miljøbeskyttelsesloven og gødningsloven.

Forordningen forpligter medlemslandene til at sikre, at deres markedsovervågningsmyndigheder har en række konkrete minimumsbeføjelser til rådighed. De fleste af disse beføjelser findes allerede inden for de tre lovområder, mens enkelte enten er helt nye eller er skærpet i forhold til den eksisterende regulering. De nye beføjelser omfatter eksempelvis muligheden for at indhente oplysninger, herunder indlejret software i produkter, muligheden for at udføre markedsovervågning under skjult identitet og muligheden for at blokere adgangen til en onlinegrænseflade, hvis der markedsføres produkter, som udgør en alvorlig risiko.

Bedre håndhævelse af kemikalier

Lovforslaget indeholder desuden forslag til indførelse af fem yderligere beføjelser i kemikalieloven, som har til formål at styrke tilsyn med og overholdelse af regler inden for lovens område, herunder etableres en registreringsordning for forhandlere af bekæmpelsesmidler.

Da markedsovervågningsforordningens minimumsbeføjelser ligeledes har til hensigt at skabe bedre markedsovervågning, skaber lovforslaget samlet en styrkelse af de nuværende tilsyns- og kontrolbeføjelser på kemikalielovens område.

Lovforslagets hovedpunkter

Markedsovervågningsforordningen suppleres i hhv. miljøbeskyttelsesloven, kemikalieloven og gødningsloven

For at supplere markedsovervågningen i lovgivningen på Miljø- og Fødevareministeriets område vil det kræve ændringer i henholdsvis kemikalieloven, miljøbeskyttelsesloven og gødningsloven, hvor der bl.a. skal indføres hjemmel til, at tilsynsmyndighederne får beføjelse til at:

- pålægge erhvervsdrivende at forelægge en række oplysninger
- erhverve produktprøver under skjult identitet, og
- påbyde fjernelse af produkter fra onlinegrænseflader

Overimplementering i kemikalieloven samt gødningsloven

Markedsovervågningsforordningen finder kun anvendelse på varer, der er omfattet af EU's harmoniseringslovgivning, men de nye beføjelser foreslås at skulle gælde for alle produkter, stoffer, blandinger og andre varer, omfattet af kemikalieloven eller gødningsloven samt regler udstedt i medfør heraf.

Det foreslås således, at der skal gælde de samme håndhævelsesinstrumenter, uanset om det er nationale eller EU-retlige regler, der skal håndhæves. Der ses ikke nogen grund til, at der skulle gælde mindre effektive tilsyns- og håndhævelsesregler for produkter, der er omfattet af rent nationale regler, end for produkter, der er omfattet af EU-regler, når beskyttelseshensynet er det samme. Håndhævelsesmulighederne bør ikke afhænge af, om kravene til produkter har udspring i EU-regler eller ej.

Det vurderes endvidere, at de fleste produkter¹, der er reguleret af de to love, vil være omfattet af de EU-retsakter, markedsovervågningsforordningen dækker, jf. forordningens bilag 1.

Bedre håndhævelse af kemikalier

¹ Dette gælder dog ikke plantebeskyttelsesmidler.

Lovforslaget indeholder desuden forslag til indførsel af en række yderligere beføjelser i kemikalieloven. I forbindelse med ændringen af kemikalieloven vurderes det at være hensigtsmæssigt at tilføje fire yderligere beføjelser, som tilsynsmyndigheden kan benytte, så der sikres et effektivt tilsyn på kemikalieområdet. Det drejer sig om hjemmel til etablering af en offentliggørelsesordning, beføjelse til at påbyde forbud mod salg, import og anvendelse af stoffer, blandinger og varer, når tilsynsmyndigheden ikke får de oplysninger, som den har anmodet om, beføjelse til udtagning af prøveeksemplarer fra internetbutikker for virksomhedernes egen regning samt en opdatering af beslaglæggelsesbestemmelsen. Ud over disse fire ekstra beføjelser foreslås det, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om et registreringskrav for alle danske producenter, importører, leverandører, lagerholdere, distributører og forhandlere af bekæmpelsesmidler til erhvervsmæssig brug som en opfølgning på Pesticidstrategien 2017-2021. Den i kemikalieloven foreslåede bemyndigelse, giver ministeren endvidere mulighed for at fastsætte regler om krav om digital registrering og gebyrbetaling herfor. Herudover indføres der en generel hjemmel til at fastlægge regler om, at gebyrer skal betales digitalt.